

**ACTUELE INFORMATIE OVER/VOOR MENSEN ZONDER OF MET EEN PRECAIR WETTIG VERBLIJF
INZAKE (DE TOEGANG TOT DE) GEZONDHEIDSZORG
& DE MEDISCHE ASPECTEN INZAKE HUN VERBLIJF
– SEPTEMBER 2004 – NR. 3**

Deze nieuwsbrief wordt ad hoc uitgegeven en bevat een samenvatting van de belangrijkste 'medische artikels' van de 2-wekelijkse nieuwsbrief van de Dienst Rechtsbescherming van het Regionaal Integratiecentrum Foyer en het Medisch Steunpunt Mensen zonder Papieren.

Gezien het Medisch Steunpunt Mensen Zonder Papieren in januari 2005 haar doelgroep zal uitbreiden naar mensen met een precair verblijfsstatuut, nemen we deze doelgroepen reeds (beperkt) op in deze nieuwsbrief. (Meer info volgt)

1. (DE TOEGANG TOT) DE GEZONDHEIDSZORG

► **Territoriale bevoegdheid OCMW's wettelijk geregeld: code 207 geldt tijdens gehele asielprocedure, OCMW feitelijke verblijfplaats voor 'dringende medische hulp'** (B.S. 15-07-2004)

Artikel 103 van de Programmawet van 9 juli 2004 (B.S. 15-07-04) maakt (voorlopig) een einde aan de aanslepende discussie welk OCMW bevoegd is voor uitgeprocedeerde asielzoekers met blijvende inschrijving in het wachtregister (voor wat betreft dringende medische hulp), en voor asielzoekers die tijdens de procedure geregulariseerd worden. Het algemeen principe is dat het OCMW van de verplichte plaats van inschrijving (code 207 in het wachtregister) bevoegd blijft gedurende de hele asielprocedure (RvSt-beroep inclusief). Pas wanneer de asielprocedure beëindigd is (door het verstrijken van de beroepstermijnen of door een arrest van de Raad van State), is het OCMW van de feitelijke verblijfplaats bevoegd. Personen die tijdens de asielprocedure een inschrijving in een andere gemeente zouden bekomen (bv. op basis van regularisatie), verliezen hun inschrijving in het wachtregister, zodat ook daar het OCMW van de feitelijke verblijfplaats bevoegd wordt. Dit principe werd (voor wat DMH betreft) voorheen via omzendbrief (d.d. 09-07-02 en 16-10-03) vooropgesteld, maar werd door sommige OCMW's niet nageleefd. Door de programmawet wordt de (veralgemeende) regel in de wet van 02-04-1965 verankerd.

► **Oplossing bij bevoegdheidsconflicten tussen OCMW's**

Een OCMW dat zich territoriaal onbevoegd verklaart heeft de taak om de steunaanvraag over te maken aan het volgens hem bevoegde OCMW. De omzendbrief van 8 april 2003 regelt dat wanneer dit tweede OCMW zich ook territoriaal onbevoegd verklaart, dit OCMW aldus een voorgeschreven procedure een verzoek kan indienen bij de Minister van Maatschappelijke Integratie om ten voorlopige titel een beslissing te nemen in dit bevoegdheidsconflict. De minister zal binnen de 5 werkdagen een beslissing nemen over welk OCMW deze steunaanvraag op zich dient te nemen. Op deze wijze blijft de steunaanvraag niet onbehandeld gedurende een mogelijke gerechtelijke procedure. Deze omzendbrief vindt u op www.mi-is.be

► **Ziekenfonds: richtlijnen voor inschrijving van ontvankelijke asielzoekers**

Asielzoekers die ontvankelijk verklaard zijn, kunnen zich inschrijven in het ziekenfonds. De dienst voor administratieve controle van het RIZIV heeft met betrekking tot de documenten die nodig zijn voor inschrijving meer duidelijkheid gegeven in de omzendbrief van 1 maart 2004:

_ Ontvankelijk door DVZ: het attest van Immatriculatie + een bijlage 25 of bijlage 26, met een stempel van de Dienst Vreemdelingenzaken waarin wordt vermeld dat de asielaanvraag ontvankelijk is; of

_ Ontvankelijk door CGVS: het attest van Immatriculatie + een bijlage 25 of bijlage 26, samen met een formulier "beslissing dat verder onderzoek noodzakelijk is".

zie www.riziv.fgov.be of www.medimmigrant.be

► **Arbitragehof vernietigt bijdrage voor spoeddienst**

Ziekenhuizen mogen geen kosten aanrekenen wanneer iemand ten onrechte beroep doet op hun spoeddiensten. Het Arbitragehof heeft de wettelijke bepaling die dit mogelijk maakt (ingevoerd bij Wet van 22/8/02 houdende maatregelen inzake gezondheidszorg) vernietigd, al blijft de huidige regeling wel gelden tot 31/07/2005. De Wet en het Koninklijk Besluit van 19/2/03 ter uitvoering ervan, gaf de ziekenhuizen de mogelijkheid een bijdrage van 12,5 euro te vragen, waartegenover geen bijkomende zorgverstrekking staat, aan elke patiënt wiens opname niet dringend blijkt. Omdat de regeling pas op 31/7/05 wordt vernietigd heeft de regering meer dan een jaar de tijd om ze aan te passen aan de opmerkingen van het Arbitragehof (Arrest nr 49/2004 van 24/3/04, zie www.arbitrage.be)

► **Rechtspraak: OCMW-steun voor ernstig zieken zonder wettig verblijf**

Dhr. Steven Bouckaert (rechtsfaculteit - KULeuven) schreef een uitvoerige tekst over het recht op OCMW-steun voor ernstig zieken zonder wettig verblijf. Deze uitvoerige tekst, een samenvatting ervan en een databestand met rechtspraak is terug te vinden op www.medimmigrant.be onder 'OCMW-steun voor ernstig zieken'.

2. MEDISCHE ASPECTEN INZAKE VERBLIJF

► **Nieuw: verplichte reisverzekering in geval van kort verblijf**

Vreemdelingen die naar België komen in het kader van huwelijk, zaken of toerisme, moeten voortaan kunnen aantonen dat ze over een toereikende persoonlijke of collectieve reisverzekering beschikken. Deze verzekering moet eventuele dringende medische zorg en/of spoedbehandeling in een ziekenhuis dekken, alsook de uitgaven voor een eventuele repatriëring om medische redenen. De verzekering moet geldig zijn in alle Schengen-landen en moet de duur van het wettig verblijf bestrijken. De minimumdekking bedraagt 30.000€. De verzekering kan ook afgesloten worden door de uitnodiger of door de garant. Het bewijs van de verzekering moet worden voorgelegd bij de afgifte van het visum. Dit is het gevolg van een Europese maatregel van 22-12-03 (Publicatieblad 09-01-04) (zie www.dofi.fgov.be - onder "nieuw").

► **Regeling voor aanvragen verlenging van verblijf verduidelijkt (Opgelet: verschillend van art. 9, lid 3 VW)**

Via een rondschrift van 26 januari 2004 vanwege de DVZ, wordt de procedure voor het aanvragen van een verlenging van een aankomstverklaring of een BGV (bevel om het grondgebied te verlaten) verduidelijkt. In geval van ziekte moeten volgende documenten extra worden toegevoegd aan deze aanvraag: een recent medisch getuigschrift ingevuld door een geneesheer-specialist (= standaardformulier DVZ); een bewijs dat medische kosten zijn betaald; en een bewijs van ziekteverzekering of een verbintenis tot tenlasteneming (bijlage 3bis).

► **Rechtspraak: Verblijf en medische redenen**

Dhr. Steven Bouckaert (rechtsfaculteit - KULeuven) maakte een overzicht van de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, de Raad van State en de Burgerlijke Rechtbanken ivm. de medische aspecten in het vreemdelingenrecht en het art. 3 EVRM.

Deze tekst en een overzichtelijk schema kan geconsulteerd worden op www.medimmigrant.be onder 'verblijf om medische redenen'.

3. BELEIDSVOORSTELLEN

► **Toegankelijkheid van psychiatrische instellingen voor mensen zonder wettig verblijf**

Op 10/2/2004 antwoordde minister van maatschappelijk integratie Arena op een parlementaire vraag van Mevrouw Greet van Gool (sp.a-spirit). Mevrouw van Gool haalde het probleem aan van de ontoegankelijkheid van psychiatrische instellingen voor mensen zonder wettig verblijf en bevroeg de minister over de mogelijke oplossingen voor dit probleem. De minister stelt dat het toepassingsveld van het K.B. betreffende de dringende medische hulp psychiatrische verzorging geenszins uitsluit. Ze is op de hoogte van het probleem en heeft de intentie om de Wet van 2 april 1965 te herzien met de bedoeling iets aan dit euvel te verhelpen.

In het voorjaar 2004 heeft Mevr. Nahima Lanjri (CD&V) hierover een wetsvoorstel ingediend.

► Twee beleidsvoorstellen voor ernstig zieken zonder wettig verblijf in België

De werkgroepen 'ernstig zieken en sociale rechten' en 'ernstig zieken en verblijf' hebben 2 beleidsvoorstellen klaar betreffende sociale rechten en verblijf voor ernstig zieke vreemdelingen zonder wettig verblijf in België. De voorstellen geven op een pragmatische manier een antwoord op enkele problemen van ernstig zieke vreemdelingen zonder wettig verblijf op ons grondgebied. U vindt de voorstellen terug op www.medimmigrant.be onder 'beleidsvoorstellen'. U kan deze voorstellen namens uw organisatie/instelling of ten persoonlijke titel ondertekenen. Ook het formulier ter ondersteuning van deze voorstellen is terug te vinden op deze website. De ondertekeningen worden voor eind september 2004 verwacht.

4. PUBLICATIES

► Infobrochure Gezondheidszorg en verblijfsstatuten

De brochure "Gezondheidszorg en verblijfsstatuten" is een gezamenlijke publicatie van Medisch Steunpunt Mensen zonder papieren, Oriëntatiepunt Gezondheidszorg Oost-Vlaanderen, Antwerps Minderhedencentrum De Acht en Vlaams Minderhedencentrum. De Nederlandstalige brochure bevat een uitgebreide tekst en een beknopt overzichtsschema inzake het recht op gezondheidszorg (en sociale rechten) voor diverse vreemdelingen zonder of met een precair verblijf. Deze brochure kan tegen 1€ (excl. verzendingskosten) besteld worden op med.steunpunt.mzp@pi.be. Deze tekst en schema zijn in het Frans te vinden op www.medimmigrant.be onder 'accès aux soins'.

► Info en richtlijnen in functie van het schrijven van een medisch attest

Op www.medimmigrant.be onder 'richtlijnen voor de hulpverlener, vindt u bij 'info voor geneesheren' meer informatie over het medisch attest dat de Dienst Vreemdelingenzaken, het OCMW of de arbeidsrechtbank vraagt in functie van het bekomen (of behouden) van een verblijf owv. medische redenen, of voor het bekomen van OCMW-steun voor vreemdelingen die in een medische overmachtsituatie verkeren.

► Tijdschrift "Cultuur, Migratie en Gezondheid"

Het eerste nummer van "Cultuur, Migratie en Gezondheid" is uit. Initiatiefnemers Mikado, Pharos en C.W.-Laken hopen met dit tijdschrift de fundamente te leggen voor een succesvolle uitgave op het brede terrein van cultuur, migratie en gezondheid. Het eerste nummer kan u gratis ontvangen door een seintje te geven aan Vicky De Meyere, Platform Cultuur en Gezondheid op tel: 02/428.90.00.

► Rapport: medische aspecten van het vreemdelingenbeleid

De Landelijke Commissie Medische Aspecten van het Vreemdelingenbeleid in Nederland publiceerde in maart 2004 een rapport dat als leidraad dient voor het hanteren van medisch-ethische vraagstukken die zich voordoen op het vlak van het vreemdelingenbeleid in Nederland. Het rapport draagt tevens oplossingen aan. Gezien de vele parallellen die wij kennen met Nederland, is dit rapport zéér inspirerend voor Belgische situatie. Dit rapport is te lezen op www.medimmigrant.be onder 'nieuw'.

5. STUDIEDAGEN

► Vooraankondiging Studiedag

Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van het Medisch Steunpunt Mensen Zonder Papieren organiseert deze vzw. op *dinsdag 14 december 2004* een studie- en ontmoetingsdag rond een toegankelijke gezondheidszorg en een realistisch & zinvol verblijfsperspectief, een gemeenschappelijke zorg. Meer informatie volgt.

Postadres: Gaucheretstraat 164 – 1030 Brussel

■ Tel 32-2-274 14 33 en 32-2-274 14 34 ■ Fax 32-2-274 14 48

■ E-mail med.steunpunt.mzp@pi.be ■ Website www.medimmigrant.be ■ Bank 001-2389649-33

■ Permanentie-uren: maandag van 10 tot 13 uur • dinsdag van 14 tot 18 uur • vrijdag van 10 tot 13 uur

